

ДОБРУДЖАНСКИ ГЛАСЪ

DOVROUDJANSKY GLASSE

ОРГАНЪ НА ВЪРХОВНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ КОМИТЕТЪ.

= Урежда редакционенъ Комитетъ =

АБОНАМЕНТЪ:

ЗА БЪЛГАРИЯ: ГОДИШНО 20 ЛЕВА.
6 МЪСЕЦИ 12
ЗА СТРАНСТВО: 1 година 40

Единъ брой 20 ст.

Телефонъ на редакцията № 368.

ЗА ОБЯВЛЕНИЯ се плаща предварително.
Адресъ: в. „ДОБРУДЖАНСКИ ГЛАСЪ“ — ПЛОЩАДЪ
О О О О „ЧЕРНА ДЖАМИЯ“ № 6. О О О О
ИЗЛИЗА ВТОРНИКЪ И ПЕТЪКЪ
РЪКОПИСИ НЕ СЕ ВРЪЩАТЪ

Къмъ добруджанската младежъ.

Другари добруджанци,

Ето вече година откажъ нашата родна Добруджа наново изнемогва подъ тежкия и непоносимъ ромжески режимъ. Трѣбваше да дойде тая нещастна война съ всичките огромни жертви да ни изтощи съвсѣмъ и повторно да ни хвърли въ ноктитъ на олигархична Ромжия. Трѣбваше и ние, младежитѣ-добруджанци, жадни за просвѣта, да напузимъ родната си стрѣха, да дойдемъ въ България, и съ скрита въ сърдце тѣга, да продължиме учението си.

Ние живѣхме съ мисълта, че скоро ще се върнемъ въ родните си огнища, защото въражаме, че тѣзи, които рѣшаватъ съдбата на нашия роденъ край, не ще останатъ глухи на стенанията, които долитатъ отъ поробена Добруджа, че тѣ не ще бждатъ толкова жестоки къмъ хилядите бѣжанци, които днесъ сж обрѣдени да се скитатъ далечъ отъ родните си огнища изпити, блѣди и сломенни отъ живота.

Уви, ние трѣбваше да дочакаме нашата смъртъ; ние трѣбваше да дочакаме да ни разпнатъ на „Голгота“! Подсказватъ ни вече присядата. Тя ни разсипва съвсѣмъ, тя ни отнима всичко. Едно обаче не могатъ ни отне: — Това е борческия ни духъ, който клокочи въ нашитѣ младежки гърди, духъ, който ще ни крѣпи и ще ни подтиква къмъ работа. Ние не трѣбва да се отчайваме, драги другари, а да се сплотимъ и организираме въ едно и заробуваме по-успѣшно. Нека всички да се въодушевимъ отъ величественитѣ образи на плеадата борци, които сж сложили коститѣ си въ изминалитѣ бурни епохи, въ разгара на борбата за постигане идеала ни. Нека тѣхниятъ духъ да витае надъ насъ, да ни сплоти, за да разпръснемъ мрака, който ни е заобиколилъ. Да рабо-

тимъ, да водимъ борба, другари, борба, неумолима въ всѣко отношение мислѣйки, че деня на крайната свобода е близъкъ. Нека докажемъ, че ние, ученицитѣ-добруджанци, обичаме силно родината си, че ти е винаги прѣдъ очитѣ ни и ще дадемъ всичко за нея! Нека сега ние всички възмутени дълбоко отъ това що ни налагатъ съ договора, съ клокочещо въ гърди отъмщение, имъ заявимъ, че не е далечъ денятъ, когато всички адски мъченици, които тѣ днесъ поробватъ, ще тържествуватъ въ величественния утрѣшенъ рай, който бавно настѣпва и който ние сами ще създадемъ.

Сямотете се, обични другари, въ дружества, за да работимъ заедно, и вълнувайки се въ стенанията, въ болзненитѣ охкания и горчиви ридания на нашитѣ родни брати и сестри отъ Добруджа; слушайки въздишките на хилядите бѣжанци за изгубена младостъ, потънали въ кърви и горчиви сълзи, се притечемъ на помощъ и имъ помогнемъ. Отъ това ние ще изплатимъ единъ священь дългъ. Вѣрвайте, другари, че стрѣмимъ се да имъ помогнемъ, ние ще закрѣпимъ тѣхния борчески духъ.

Прочие, нека се отдадемъ на работа. Мрачни, гъсти облаци се навдигатъ на хоризонта и показватъ, че съществуването на нашето племе е слабо осигурено, ако ние вървимъ по пътя, по който сж вървели нашитѣ прѣдшественици! Нека вземемъ поука отъ събитията станали до сега; да изучимъ по добръ Добруджа въ нейната цѣлостъ, да я обикнемъ повече, защото участието на нашата мила Добруджа е участъ на самитѣ насъ.

Отъ ученицитѣ-добруджанци при Шум. Мажка Гимназия

(Д-во „Добруджанска Младежъ“).

В. „Свобода“ за обединението на двѣтѣ добруджански тѣла.

В. „Свобода“ отъ 30 того прѣдава слѣдното по поводъ съобщението ни за обединението и великия съборъ:

„Всѣки добруджанецъ искрено ще се обрадва отъ това съобщение. Умивка ще овари лицето му, тъй наскърбено отъ досегашната разделеностъ на добруджанскитѣ водачи. Сплотеността между тия послѣднитѣ е първата гаранция за прѣсѣждането на светлата кауза, въ служба на която сж се отдали. Ние искрено сърадваме инициаторитѣ за свикването на великия съборъ, комуто прѣдпричаме шастлива работа.“

Съгласиенето не одобрява присъединението на Бесарабия къмъ Ромжия.

„Чикаго Трибунъ“ пише:

„Ромжия е утѣдомила конференцията въ мира за своето намѣрение да си присъедини Бесарабия до Днестръ. Не се знае още дали и Одеса ще бжде присъединена.

Рѣшението на Ромжия не се одобрява отъ великитѣ сили, които не скрили своето гледище отъ Ромжия.

Дори Франция, която винаги е за вѣдѣстване особно благоволение къмъ

Ромжия е заявила, че по тая точка не е съгласна съ нея. Като послѣствие отъ това се сѣмта, че ако въ бѣдеще възникне конфликтъ между Ромжия и Русия въ тая областъ. Лигата на народитѣ нѣма да се сѣмта задължена да даде своята помощъ на Ромжия, дори ако Русия бжде нападателъ.“

Нѣмския южни Тиролъ иска автономия.

Общанията на Нити.

Римъ, 25 окт. (Ит. Тек. Агенция). Министъръ-прѣседателътъ г. Нити прие една делегация на нѣмската федерация отъ южния Тиролъ, която обявявайки се по принципъ противъ анексията на тази територия, заяви, че сдруженитѣ нѣмски партии сж готови да дѣйствуватъ лоялно на италианското правителство за възобновяването и развитието на областта. Делегатитѣ на нѣмската провинция Г. Нити утѣри делегатитѣ, че тѣхнитѣ национални права ще бждатъ най-строга зачитани и че за тѣхнитѣ интереси ще се положатъ най-щедри грижи. Той прибави, че въпросъ за управлението на новитѣ провинции се изучава и че желанието на населението се одобряватъ по принципъ отъ правителството, което разчита на съдѣйствието на прѣдставителитѣ на областта край горни Адидже.

Бор. Андреевъ.

Руската дипломация и славянскитѣ народи.

„Чехитѣ знаятъ, че нещастieto на единъ славянски народъ е и тѣхно собствено нещастие.“
(Владимиръ Сисъ).

Да, знаятъ го тѣ, знаятъ го и други славянски народи; знае го вече и . . . руската дипломация, която по-рано не искаше и да го знае . . . И не само тѣ, знаемъ го и ние. Само Сърбия не го знае! . . . Руската дипломация, една сега, въ днитѣ на своето изгнаничество, почна да стѣглежда старитѣ и новитѣ си грѣхове спрямо . . . славянскитѣ народи!

Прѣди петъ години, бившиятъ императоръ на велика Русия, Николай Романовъ, бѣше отишълъ въ Кюстенджа на „прогулка“ при ромжеския кралъ и то тѣкмо тогава, когато нашиятъ — добруджански славянски народъ, изнемогваше подъ ромжеския гърбачъ! . . . Неславянскитѣ ромжески народъ спечели тогава благословията на Николай, а нашиятъ народъ . . . неговото прѣзрѣние!

И защо всичко това?
Прѣвъ 1912—13 години, ние воювахме по желанието на съгласиенето, прѣдвидено на руската дипломация и съ какво е дала България поводъ слѣдъ съюзническия походъ срѣщу Турция, та руската дипломация я ненавиждъ? Отъ освободението на България и до сега, руската дипломация показва на дѣло, че води една съвсѣмъ двулична борба за освободението на малкитѣ славянски народи. Защото:

1) Тя освободи България и я разпокъса на малки автономни области, частъ отъ които постави въ ново робство, волима отъ лични съображения, отъ свои интереси. Така наприимръ: отъ Добруджа направи една разбѣнна монета! За да вземе отъ Ромжия Бесарабия, руската дипломация наложи на първата да приеме и се задоволи съ Добруджа;

2) Руската дипломация искаше на всяка цѣна да осуети присъединението на Южна къмъ Сѣверна България, за която цѣлъ, демонстративно отзова своитѣ офицери отъ Сѣверна България и подбутна кралъ Милана да нахлуе въ България за да поизплаши малко „виетрогавия и непризнателния български народъ“ и го . . . обуздае;

3) Въ 1913 година, рускиятъ пълномощенъ министъръ въ Бѣлградъ, Хартвигъ, успѣ да създаде лошо настроение въ Русия срѣщу българския народъ и руската дипломация, не само че не осуети разпокъсването на България, но и . . . съдѣйствуваше, безъ да съзнава, че отворената отъ България врата за Цариградъ съ толкова огромни човѣшки, материални и морални жертви, ще бжде наново затворена за Русия. Руската дипломация, като глава на славянското семейство, като най-голямъ отъ всички славянски народи, рускиятъ не можа да обузда балканскитѣ славянски държавници, да се простратъ споредъ чергата си . . . Дипломатитѣ на велика Русия бѣха до толкова глупави, че не само не помириха сѣрби и българи, но и ги . . . насѣкваша единъ срѣщу други, безъ да държатъ смѣтка за дѣлата си, слѣдъ които една само думичка продумана отъ Австро-Унг. и Герм. бѣше достатѣчна, като клинъ, веднажъ за винаги да отстрани Русия и нейното влияние на Балканитѣ! . . . И така . . . Русия, която бѣше длъжна да поддържа братскитѣ отношения между сѣрби и българи, като по този начинъ засили славянскитѣ народи и ги доближи къмъ себе си, тя ги отстрани! Но само това ли е?! — Не! Славянството изпада въ редъ пропасти. — То загуби отъ своята морална и материална сила. То загуби главно моралната си стойностъ!

Таки гибелна, катастрофална руска политика не остана безъ послѣдци; тя

даде и своитѣ резултати. А именно:

1) Трайниятъ съюзъ спечели на страната си България;

2) Сърбия стана жертва, а не малко и Черна-Гора;

3) България бжде обградена отвсѣкъдъ съ неприятели и

4) — най-важното — руската дипломация бжде изпаднала до такава низостъ, до толкова мизерно положение, што не прати въ Добруджа войскитѣ си въ помощъ на ромжескитѣ такива, които идваха да поробватъ славянска Добруджа а да екзекутиратъ славянска България. И само това ли е?!

Ние бѣхме свидѣтели на една ужасна кавалерийска свѣчъ въ Добруджа между . . . славянитѣ: руси и българи и то защо? — Българската армия идваше да освобождава, а руската да . . . поробва, ведно съ ромжеската! . . .

Ние не можемъ да прѣмълчимъ това обстоятелство, защото то ни е направало ужасно впечатление, което на врѣмето възмути цѣлитѣ поробенъ-добруджански народъ, а не по-малко и българския такъвъ.

Руската дипломация изигра тогава една позорна и подла спрямо славянството роля: тя подхвърли на безумно изстребление не само българския народъ, но и . . . руския! И всичко това само заради една нейна амбиция: „да се накаже непокорната България“ . . .

Тази амбиция свали отъ трона Императора Николай, съ помощта на бившия английски посланикъ въ Петроградъ Бакананъ, и качи на властъ Керенски, и сжщата тази амбиция докара на властъ свѣтитѣ, начело съ Ленинъ и Троцки.

Днесъ положението е малко по-друго яче, отколкото бѣше по-рано: славянството е на смъртно легло!

Възраждающата се Чехия, въ едно съ нейнитѣ посестрими, сварва изнемогващото славянство да пѣмпа отъ ужаснитѣ болки на хирургическата операция, на което е подложено!

И всичката тази ужасна картина е дѣло на руската дипломация, начело съ Созановци, Хиртвичъ и др. И сега съзнавайки всичко това, дипломатитѣ отъ Императорска Велика Русия, полагатъ усилия, за да поправятъ стореното отъ тѣхъ до сега, но дали не е късно?

Добруджанскитѣ народъ е въ робство, македонскитѣ, — сѣмко и тракийскитѣ народъ очаква сжщата участъ — а това сж все славянски народи! За Българския народъ какво да кажемъ? Живѣлъ 500 години подъ робство и 40 години свободенъ животъ, нему сега искатъ да наложатъ „траенъ миръ“, т. е. — вѣчно робство. . . Разпокъсаѣтъ, прѣгърбевъ отъ непоносими обезщетения, контрибуции, налози, данѣци и прочее, той ще трѣбва да търпи! . . . Положението на българския народъ е сѣмко почти като на единъ войникъ, който трѣбва да се подчинява на командитѣ на многото си началници, безъ ропотъ. . . Дали обаче този войникъ, българскиятъ народъ, не ще се опита да дезертира, за да се избави отъ ужасното си положение? — Кой знае! . . .

По настоящемъ, като чета отзивитѣ на руски държавници за българския народъ, азъ идвамъ до мисълта, че: само като изпаднаха въ нещастие, една тогава разбраха разнитѣ Созановци, че българитѣ били прави. . .

Бѣдащето ще ни покаже, обаче, доколко право е схваната правотата на на-

шата кауза от руските дипломати.

Едно е до нкъжд радостно само; че отръзването вержд славянскитъ народи е познато; прѣдимно въ руската дипломация, която голѣми усилия полага да спаси славянството отъ прѣдстоющата катастрофа. Истина е, че нещастното враждуване и най-вироглавитѣ, то калява и най-слабитѣ. . .

Опомнянето, обаче, на сѣрбитѣ още не е станало! Тѣ продължаватъ да изкатъ наказанието на българския народъ, като сѣщевременно тормозятъ черногорскитѣ!

Вѣвѣла я веднажъ въ този погрѣшенъ и катастрофаленъ пътъ, руската дипломация трѣбва да я отклони отъ него. . . Вървейки изъ този пътъ, Сѣрбия макаръ и много късно, ще стане пакъ жертва, слѣдъ като е жертвувала за приятелството си къмъ Гърция и Ромжия, свободата и независимостта на Македония, Тракия и

Добруджа! . . . Сега и Италия и Ромжия, първата по въпроса за Фiume, втората — за Банатъ, сѣ неприязнено разположени къмъ Сѣрбия

Имайки послѣдното обстоятелство прѣдъ видъ, руската дипломация полага усилия да обедини наново славянството, още по-вече, че Ромжия, която притежава незаконно Добруджа, гледа да тури рѣжка и на Бесарабия! . . . Изиграната веднажъ Русия, надали ще се остави да бѣде измамена. . . Руската дипломация се старае сега да засили славянството, защото опититѣ на близкото минало сѣ прѣдъ нея.

Положението

Врѣчениятъ на България проекто-договоръ прѣдизвика не само масовитѣ протести на българи, турци, арменци и евреи, но по убийственитѣ му клаузи се изкаваха именити познавачи и крупни общественици като Брейлсфордъ, Милковъ, Ламушъ, Буске и др. Ще спомогнатъ ли тѣхнитѣ думи за измѣненето на договорнитѣ клаузи, мажно е да се прѣдвиди. Отъ кампанията, обаче, която се води и сега срѣщу България отъ органа на французкия министеръ-прѣседател г. Клемансо „Омъ Либеръ“, ние вадимъ заключението, че нищо, или много малко ще се направи. Знае се, че г. Клемансо е най-голѣмиятъ двигателъ въ работитѣ на мирната конференция.

Отъ това, обаче, не слѣдва, че ние трѣбва да се отчайваме, да падаме духомъ. Великата и — бихме добавили неизмѣримо великата неправда, която се изсипа върху българщината, не може да остане за винаги така. Наистина, мнозина възлагатъ надежди на, тѣ нарѣченото, общество на народитѣ, но ние и въ това отношение сме песимисти. Защото това общество ще бѣде съставено отъ сѣщитѣ прѣдставители, които ни сѣдиха въ Версайлъ. Задъ тѣхъ стояха нашитѣ искания. Тѣхнитѣ планове и искания получиха опрѣдѣлена физиономия въ договора. Нашата надежда е другагдъ: врѣмето ще оправи всичко.

Бждещето на Балканитѣ.

Отличиятъ познавачъ на Балканитѣ Брайлсфордъ е публикувалъ въ „Дейли Хералдъ“ една забѣлжителна статия, въ която разглежда послѣдичитѣ отъ мира наложенъ на България:

Македонци и добруджанци виновни ли сѣ?

„Вие можете, князъ Брайлсфордъ, да квалифицирате като прѣстѣпление извършената отъ бившия царъ Фердинандъ военна грѣшка, но какъ можемъ да искаме по тази причина да откажемъ на българскитѣ селяни отъ Македония и Добруджа правото да уреждатъ сами сѣдбинитѣ си?“

Слѣдъ това Брайлсфордъ констатира, че основанията на Сѣрбия и Ромжия върху тѣзи области почиватъ само върху побѣдата, и че огромното мнозинство въ тѣхъ по езикъ, раса и самосъзнание, е бесспорно българско. Брайлсфордъ е ималъ случай да констатира това на 1908 година прѣвъ нѣколко мѣсечното си прѣбывание въ Македония, както и при самото намѣстване на България въ общата война. „Страстниятъ патриотизмъ“ на македонския българинъ го е поразилъ.

Срѣбскитѣ режимъ и ромжскитѣ обичай.

„Срѣбската пропаганда, продължава статията, може да оспорва, че македонцитѣ сѣ българи. Но защо тогава срѣбскитѣ парламентъ имъ отказва правото на гласоподаване? Договоритѣ за миръ отново ги хвърля въ този режимъ на тероръ и несправедливостъ. Въ Добруджа ромжнитѣ ланати сѣ имали обичай да отнематъ на българитѣ земитѣ имъ. Липсва ни мѣсто, за да изложимъ другитѣ неправди извършени надъ българитѣ, напр. отнемането отъ тѣхъ на западна Тракия.“

Франция и Италия на изтокъ.

Слѣдъ това Брайлсфордъ разглежда причинитѣ на постояннитѣ размирици на Балканитѣ и ги намира главно въ съперничествата между Русия и Австрия. Днесъ тѣзи сили сѣ замѣсени отъ Италия и Франция. „Франция е излѣзла на довъ за концесии и прѣдприятия за банцитѣ и финанситѣ си; тя взема субвенции за вѣстичитѣ си. Италия сѣ химеричния си неороманистиченъ империализмъ се готви за война съ Югославия, която прѣдизвиква въ Фiume и поддържа интриги въ Будапеща, въ Букурещъ, дори въ София.“

Тѣзи двѣ сили унищожиха моралния престижъ на съюзницитѣ и компрометираха дѣлото на Лигата на народитѣ, прѣди да бѣде създадена. И двѣтѣ искатъ раздѣленъ Балкански полуостровъ; за тѣхъ неправдата е необходима, защото имъ създава клиентела. Жертвитѣ ще искатъ защитници, чрѣвъ които да поправятъ несправдитѣ; виновнитѣ сѣщо, за да задържатъ пляката си. Ако балканскитѣ народи не образуватъ една конфедерация, тѣ нѣматъ никаква надежда да се освободятъ отъ заинтересованитѣ интриги на великитѣ сили.

Прѣдпоставката на конфедерацията.

Конфедерацията обаче, споредъ Брайлсфордъ, прѣдполага една необходима прѣдпоставка — поправяне извършенитѣ неправди. „Докато гърцитѣ и сѣрбитѣ дѣлятъ Албания, докато сѣрбитѣ държатъ и унищожаватъ българската Македония, докато гърцитѣ прѣграждатъ пътя на българитѣ къмъ Бѣло море, докато Ромжия владѣе срѣбския Банатъ и българската Добруджа, дотогава всички балкански народи ще продължаватъ да бѣдатъ плячка на западни империализмъ. Тѣ фактически ще загубятъ независимостта си и

ще живѣятъ подъ постоянната опасностъ на една утрѣшна война. Бичътъ на националистичнитѣ страсти причини всичкитѣ тѣзи алии. Може би само революцията, изхождаща отъ долу, ще може да ги поправи.“

Изъ живота въ Добруджа.

Вопли изъ Кюстенджанския затворъ.

Освободенъ отъ затвора Антонъ Докторовъ отъ с. Конакъ, куртбувареко, ни разправя слѣдното:

„Мѣкитѣ и патезанията, които прѣтърпѣхъ и които прѣтърпѣватъ затворникитѣ въ затвора сѣ ужасни и неопикуеми; не вѣрвамъ да сѣ втрѣпени нѣкога отъ нѣкого по цѣлъ свѣтъ;“

случая съ мене:

Бѣхъ ученикъ въ София, прѣвъ ваканцията рѣшихъ да си отида на село да видя нашитѣ. Взехъ фотографическия си апаратъ, за да фотографирамъ братчето и сестричето си. На 29 юни ромжски жандарми ме подбраха отъ хорото и закараха въ гр. Добричъ. Обвиниха ме, че съмъ болшевикъ и че съмъ дошелъ да фотографирамъ тѣхнитѣ секции и учреждения.

На 11 юли ме осѣдиха въ Добричъ на 15 дневенъ затворъ, обжалвахъ рѣшението, но на 24 юли верждъ нощъ ме обвързаха въ букаи, откараха ме на гарата и ме закараха въ Кюстенджа. Паритѣ ми 250 лева присвои директорътъ на затвора. На другия денъ, понеже не съмъ знаелъ ромжски, ключарѣтъ ме би; оплакахъ се на директора, той ми каза, че малко сѣ ме би. На четвъртия денъ ме закараха въ апелативния сѣдъ, тамъ се произнесоха, че дѣлото било голѣмо, да съмъ се отнеселъ до военния сѣдъ. Върнаха ме пакъ въ затвора. Тукъ ме псуваха и биха. Слѣдъ 3 дни дойде военниятъ министъръ, азъ му се оплакахъ, той ми каза думитѣ: Паучъ Динъ гуруфотуй лумунари макти. Слѣдъ това отъ 10—19 ме изкараха на ежедневенъ слѣдствие и ми казаха, че по чл. чл. 63, 72, 106 и 107 трѣбвало да бѣда осѣденъ отъ 6 год. нагорѣ. На 24.IX слѣдователъ капитанъ Дроже, ми поиска 1000 лв., за да ме освободи, казахъ му, че нѣмамъ. На другия денъ той и адвокатътъ Ниусеску ми поискаха 1500 лв., за да ме освободятъ. На 7.X военниятъ сѣдъ ме освободи до насрочване на дѣлото. Капитанѣтъ ме срѣгна, иска ми пари, изпува ме и ме блъсна.

Директорѣтъ на затвора подпор. С. Сарбу ми поиска 500 лева, за да ми подпише открития листъ, и понеже нѣмахъ ме би, скѣса ми шапката и я стѣпка подъ краката си“.

И. Янакевъ.

Фiume Автономенъ

Вена, 25 окт. Говори се като положително, че Фiume ще остане като независима държава. Д'Ануцио е доволенъ отъ разрѣшението на въпроса по такъвъ начинъ, поради което ще замине заедно съ дукъ Аоста за Римъ, веднага слѣдъ прокламирането отъ конференцията независимостта на Фiume.

Изъ страданията на добруджанци.

— Горятъ българитѣ.

Отъ пристигналитѣ тия дни ромжски войскови части въ с. Гюлеркѣй, започнали сѣ грабежитѣ на свини, сирене, вълна и пр.

1. Отъ Колю Пачалевъ сѣ взети силдомъ три шопари, за които му хвърлили 160 лей, когато единиятъ струва повече отъ 1000 лей.

2. Отъ Илия Димовъ задигнали единъ мѣхъ съ сирене, за което платили по три лей килограма, когато се продава 8—10 лей килограма. Задигнали му единъ часовникъ, който билъ показанъ на стѣната.

3. Отъ Иванъ Гергановъ и Желю Костовъ вземали силдомъ безъ да заплатятъ по една патка, сирене и пр.

4. Отъ Вълчо Петровъ задигнали единъ чифтъ нови чизми безъ да заплатятъ ни стотинка. Това всичко се върши, разбира се, отъ една група войницъ пратени специално за тази цѣль.

5. Около 30 души селени отъ сѣщото село отишли да се оплачатъ на френския комендантъ въ Силистра за постѣпкитѣ на необузданата ромжиска армия.

6. Иванъ Димитровъ и жена му, сѣ били поливани съ газъ и горени. Въ тежки мжки сѣ починали.

* *

с. Кеманларъ. Днесъ пристигнаха бжанци мохамедани бѣгатъ отъ неповомото тегло, което се налага на всички и родностъ отъ страна на ромжската власт. Принудени сѣ да напуснатъ родния край и да минатъ въ България, за да прѣживѣятъ свободно. Тѣ се именуватъ Кадиръ Шабановъ и Закиръ Тахиростъ отъ с. Шарманъ-Кѣй и Али Адилостъ отъ Атъбой. — Разправятъ още, че ромжцитѣ построяватъ телефонъ отъ с. Докчулар за с. Шарманъ-Кѣй.

Избѣгалъ ромжски войникъ разправя:

„Офицерството въ Добруджа напълн разполага съ честта на всички български млади булки и момичета, които бинатъ задържани по квартиритѣ на офицеритѣ.“

Той самъ очевидно заявява, че на жителитѣ отъ с. с. Алемалий и Бодриенъ сѣ горени краката на огънь, а нѣкои заливали съ газъ и запалваха. Имѣхваха ги да кажатъ въ кого имало оръжие и кои сѣ били болшевики. Картината е ужасна, и той се е погнушилъ отъ измѣчването на невиненъ народъ. Той казва още, че сѣщото нѣщо е ставало и въ кобадинскитѣ дѣто имало и тамъ тѣхна войска, но не може да знае кои и какви части има тамъ.

Съобщава: Д. Д. Боевъ.

ХРОНИКА

— Група писатели, професори и журналисти посѣтиха оня денъ Царибродъ. Тѣ пожелаха да хвърлятъ погледъ върху тоя сѣщитъ български край, който по договора за миръ ще се даде на сѣрбитѣ. Тѣ пожелаха още нѣщо: да окуражатъ царибродчени, да закрѣпятъ у тѣхъ вѣрната въ тържеството на правдата, която ще дойде единъ денъ.

— Тревожни новини пристигатъ отъ богатитѣ житарски центрове Плевенско и Видинско: благодарение на спекулата и контрабандата, населението е изправено прѣдъ прирѣка на гладъ. И това става въ моментъ, когато имаме отлична реколта и когато централната властъ се държи отъ земеделческитѣ министри. Ние продължаваме да стоимъ на гледището, че само съ силна рѣжка работитѣ ще се наредятъ. Всичко друго е прѣливане отъ пусто въ празно.

— Правителството трѣбва да се погрижи за намиране подходящи квартири на бжанцитѣ. Оставянето имъ на пропъвода, или настаняването имъ въ неадекватни квартири, ще усили бждственото имъ положение. А заболяванията могатъ да добиятъ размѣритѣ на най-опасната отъ опрениѣ епидемии.

— Облѣкло за бжанцитѣ. Въ едно отъ послѣднитѣ си засѣдания, управителниятъ сѣвътъ на дружество Червенъ кръстъ, въ желанието си да бѣде въскога полезенъ на страждущитѣ и нуждаещитѣ се, е взелъ рѣшенне да разпрати за раздаване на прокуденитѣ отъ своитѣ огнища бжанци-българи намиращето се въ склада му горно и долно облѣкло и запивки.

Б. Р. Ний поздравяваме тая инициатива, но прѣпорѣчваме това рѣшенне да се тури въ изпълнение чакъ по-скоро, защото бжанцитѣ сѣ почти голи, а зимата тропи вече на вратата.

— Изъ Добруджа. Прѣди 2 седмици ромжски власти сѣ арестували жителката на с. Калинково, салистренско, К. Д. Караианова, която изгезавали и заговорили. Всички мебели и похѣщената на арестуваната били огрѣени, заедно съ 8,000 лева.

— За знание на добруджанци. До сѣгашниятъ дѣловодителъ на комитѣта ни, г. Д. Кацевъ, е освободенъ отъ длъжността си, по бждственъ причини.

— Студентската добруджанска група урежда просвѣтителни събрания, улесняване и популяризиране добруджанския въпросъ, всяка недѣля, 2 часа сл. об. въ университетъ, ул. Московска, 1. Недѣля, 2 ноември т. г. „Европа въ края на XIX и началото XX столѣтия“ (рефератъ). 2. Недѣля 9 ноември т. г. „Балканитѣ въ края на XIX и началото XX столѣтия“ (рефератъ). 3. Недѣля 16 ноември т. г. „Международното положение и Добруджа“ и др. (рефератъ). Показватъ се всички добруджанци. Допускатъ се и студенти — недобруджанци. Присѣтствието на членобѣтъ на групата е задължително. Отъ настоятелството.

Апк. Дружество печатница „Добруджа“ ул. Алабинска 16 — София. Телефонъ 1163.